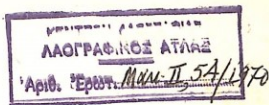

40
54
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

A'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

26-30/12/69

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) ... *Μόρφνη*
(παλαιότερον ὄνομα: *Μερασιά* ...), Ἐπαρχίας ... *Βοΐου*
Νομοῦ ... *Κοζάνης* .....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Κουταρό-*
Παυλός ... *Θεόφιλος* ἐπάγγελμα ... *Διδάσκων* ...
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ... *Προβιάς Σερρών* ...
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον ... *8* .....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον ... *Κουταρό-Παυλός Φαίχης*
.....
ἡλικία ... *63* ... γραμματικαὶ γνώσεις ... *Ἀπόφοιτος Δημοτικῶν*
..... τόπος καταγωγῆς *Μόρφνη - Βοΐου -*
Κοζάνης .....

β) *Μαριαννὰ Παυλὸς Πέτρος* ... *68 ἐτῶν* ... *Μαρίττα Κοζάνης*

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ βοσκήν ποιμνίων; *Οἱ καλλιεργούμεναι ἐν τῇ ἐκτετα-
μένῃ ἐπιπόρῃ διὰ σποράν ἑοῖ ἀγροὶ καὶ ὄρειναι διὰ βοσκὴν*
Ὑπῆρχον αὗται χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα; *Ἦσαν αὐτὰι χωρισταί* .....
- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητα· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
Ἀν. ἡμεῖς ἢ ἰδιοκτησίαι ἡμεῖς Περιουσίαι .....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του; *Ὁ πατὴρ δίδει εἰς καθέναν τὸν ἀνδρῶνα*
τοῦτον περιουσίαν μετὰ τὸν γάμον του .....

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; *Ἄσχοιται μὲ τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν*.....

γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *Ναὶ*.....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλοκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

δὲν ὑπάρχει γενομήνη.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακατόροι κλπ.)..... *Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ;*.....

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τραγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποῖαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

Ὅχι. Ἐπειδὴ τὰ κτήματα καὶ χωρὶς ἐργατῶν ὀφείλουσαν εἶς πικρὰν ἐργασίαν μόνον.....

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δούλοι (ὑπηρέται) ἢ δούλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; ... *Ὅχι*.....

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ... *Μόνα καὶ κέραι ἐξ διαφόρων μερῶν*.....

καὶ κυρίως ἐκ Λαρίων.....

β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πραγματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

ὐχὶ μὲν.....

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)...1965.....

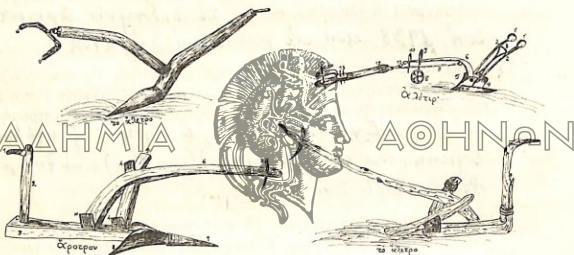
5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ .....1965.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκευάζει (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .C.B... σιδ. εργαζ. ἡνδ. χαλκιστ. i.

Πραμ. πιν. δυνάμει. ἡνδ. ἐκκερ. ἡνδ. ἀπὸ. εἰδ. i. ἡνδ. ....

ἡνδ. ἡνδ. (ζυγ. ἡνδ.). ἡνδ. ἡνδ. ... χαλκιστ. Περ. ν. κ. ἀλωνιστ. Κεφάλαιον. ....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιοῦμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11. ....
2.	7.	12. ....
3.	8.	13. ....
4.	9.	14. ....
5.	10.	15. ....

(1) Ἐὰν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιδῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. – Ἰχνογραφή-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφορῶν τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

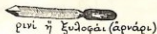

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου;.....

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;.....

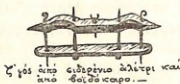
- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.).....
.....
.....

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργανωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. .... *βοῦες* .....

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργανωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ..... *δύο* .....

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;
..... *Ναί* .....

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεύλια κλπ.).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. ....

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργανωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). ....

Κρίκος, ζυγία, κρήνη, πέλεκυς, κολλοῦρα.

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργανωμα δι' ἑνὸς ζώου ; ... *δὲν γίνεται.*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; .....

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την οποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτὴν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σημερινόν) ; 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) ὑπηρετὴς. Σημειώσατε ποία ἡ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

ἄνδρας, πελάγ. φέρει ὄργον καὶ εἰς γυναῖκα...

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) Τί νύτοι εἰς τὴν...
 λαμργία τῶν δύο βοδιῶν καὶ ἐνὶ ἐκείνῳ ὅπως μὲ τὸ ἄροτρον...
 διὰ τῆς λαμργίας...

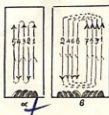
2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.. Καὶ τὰ...
 τῶν τῶν τῶν...

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μὲ σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφὴ καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).
 τὰ κατευθύνει μὲ μιά βέργα ξύρινη (λαύρα) ἢ...
 ὅποια φέρει εἰς τὸ ἄροτρον μὲν τὴν (μπαλόνι) καὶ τὴν...
 ξύρινη.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

...Τὸ ὄργωμα ἐγίνετο καὶ γίνεται κατ'εὐθείαν γραμμὴν.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐὰν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατέ αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σποριάς, ντάμιες, θιασιές, μεσδράδες κ.λ.π.) ;

...Γίνεται ἐν λωρίδας (σποριάς).....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; με αὐλακιάν ;

Με βλαδείων αὐλακίων.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον ;

Εἰς χωράγια πρὶν εἶναι δυνατὸν νὰ χρησιμοποιηθῇ βύδια, ρόζα, δὲ ἐπικρινεῖται ἀποκρίνην.

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μετὰ τὴν καθεύω, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Πλαγίως, βαθιὰ.....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων ἢ ἄλλων. .... Διὰ τὴν ... καλλιέργειαν ... καὶ ἐπαργύν...

Α. καλλιέργειαν. (καρπὸν εἰς τὸν πλοῦτον) εἰς ἐκείνην ἀραβοσίτην.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

Γίνονται εἴς τὴν καλλιέργειαν τὸ πρῶτον μετὰ τὴν ἐννομιαν καὶ μετὰ τὴν μύκην τοῖς ἰσχυρίσιν εἰς τὴν ἐκείνην εἴς τὴν μετὰ τὴν πρῶτην ἔκδοσιν καὶ εἰς τὴν ἐκείνην διβόλισμα καὶ εἰς τὸ δεύτερον καὶ εἰς τὴν ἐκείνην (γύρισμα)

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

Ἐν τῇ καλλιέργειᾳ (ἐκείνην) καὶ εἰς τὸ δεύτερον καὶ εἰς τὴν ἐκείνην εἰς τὴν ἐκείνην εἰς τὴν ἐκείνην.

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπασιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

Ἐπὶ εἰς τὸν ἔτος ...

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιιεργείας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; ... εἰς τὴν ἐκείνην εἰς τὴν ἐκείνην.

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται: α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ δισάκι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους; ...

εἰς τὴν ἐκείνην εἰς τὴν ἐκείνην εἰς τὴν ἐκείνην εἰς τὴν ἐκείνην εἰς τὴν ἐκείνην.

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχόν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὄνι κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; .....

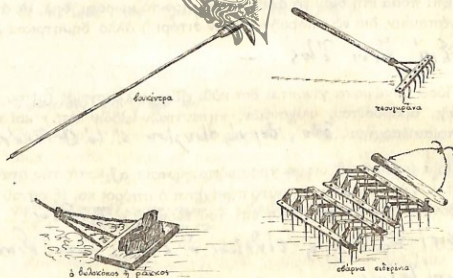
Μέ... ἐκ... ἐ... ἐ... ἐ... (Συνάξη)

2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); ... Ν... .. γ... .. ε... ..

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

Γ... .. με... .. δι... ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ... ΔΟΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρήσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχθυογράφημα ἢ φωτογραφίαν) . . . . .

Τελειώ., Κασπίς, Διόνυς -
 Α. Τελειώ. διὰ Ἀφροδίτης ἐδίδου, καὶ διὰ Εὐχέρους,
 καὶ Περσέως, Διόνυς δι' Ἐρμῆος. μετρίως καὶ
 ἔγρηθε.

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγὰν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Η σύμφωνη 214 τέκνα - Δέν έδωκα ἰδιαιτέρως
 ὀνόματα:

- 7) Ποια χωράφια έκαλλιεργούντο (ή καλλιεργούνται) διά την σποράν όσπρίων. Πώς έγινετο ή σπορά και ή καλλιέργεια έκάστου είδους. Τ.ό. Ξηροίτα. από σποράς σε ή Χερσότιο. :

Ἐπειροὺς τὰς ἐν ἀντιόχειαν - ἑκατὸς τῶν ἑκατῶν,
καὶ Ἐπειροὺς ἑπὶ τὸν ἑκατὸν.

- 8) Ποια χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ. - ...*ἐν ἑνὶ ἐξ ἑαυτῶν*...

உயிர் உயர்வு உயர்வு :

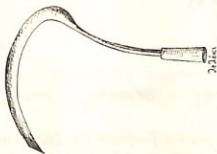
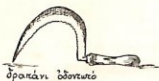
- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιές (βραγιές) καὶ ἄλλως. . . Φυτεύονταν . . . ἐξέφυαντες . . .

Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἱχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .. *Ἐμένετο*
μέ τὸν δρέπανον καὶ τὸ δρεπάνι ..

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων ειδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε ..

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ μὲ ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) .. *με δρεπάνι*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν) .. *ομαλή*

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; ..

Ἡ το. ξύλινη - ὁ σιδηρεὺς καλεῖται ἐργαλεῖο
ο.π.δ.

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ά.) ἑστ... εἰς ἐργον... τοῦτο... χωρὶς...

6) Ὡτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρῆσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς
 χεῖρας, δηλ. δι' ἐκρίζωσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
 ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιδῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
 (τῆς ρόβης κλπ.) ..... ² ~~6~~ ~~5~~ ~~4~~ .....

β. Θερισμός τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μετὰ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικάλις κλπ. .... ἐν 200 cms. 15 ἔμ. .....

- 2) Οἱ στάχυες ποὺ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται). .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ *The first time... 6.10.1990...* ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραξίς,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους τὰ δράγματα ; ... *τὸν... ἐρ. χεριέων... καὶ τὸν...
μυλῶν... οἱ ἴδιοι οἱ ἀγροῖται... ἐκπαιδευμένοι
ῥόλοι. τὸν... χεριές...*

- 4) Πώς τοποθετούνται τὰ δράγματα (οἱ χειριῆς) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλά ὁμοῦ ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς) . . .
- Τ. Α. ΠΑΝΤΕΛΕΟΥ*
Κ. Σ. Χειριῆς μαζί . . . οἱ κεφαλὴς πρὸς ἐξάκρυν
εὐρίσκειται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν . . .

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. .... *Χειρ. 60. 19* .....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποῖοι θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίον ; .....

*Ἄνδρες καὶ γυναῖκες. - Δὲν... ἀρχαῖα... ξένου...
ἔπειτα γὰρ ἐπὶ τῶν ἀρχαίων...* .....

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκόπην (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθεσάτε με τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας οὐνοματολογίαν) .....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

*ἠέφερον... ἐξ ὧν καὶ προφύλαξις, τὴν...
την ἀριστερὰν... ἐν... ἡμέρᾳ... ἐν...
ἐν... ὑπὸ τῆς...* .....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; ..*20.7.6* ..

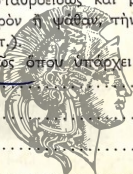
- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....*20.7.6* ..

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθέριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθέριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μὲ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάθαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.)

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον .....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

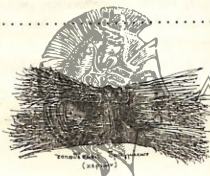
- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...*2.8.6* ..

πρὶν μετὰ τὸν θερισμὸν .....

- 2) Πῶς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὥς χεριές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

οἱ νεροβροῖ... τοποθετοῦν... τὴν... χερσὶν... καὶ
 τὸν... πρὸς... τοῦ... δι'... δένοντι...
 καὶ... τὴν... δένοντι... ἐξ... με... τοῦ...
 ἐκ...
 τὴν... χερσὶν... ἐξ...
 ...
 ...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐποποθετοῦντο ; .....

τοῦ... ἐπὶ... μὲν... αἰρέσει... καὶ...
 ἐπὶ... τοῦ... με... τοῦ... ἐξ...
 πρὸς... ἐκ...
 ...
 ...

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; ἤδη... ἐν...
 ...

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς... *Τετὴν Μαρτίου*
ἐκ. χ. αὐτῆς... Ἀπριλίου...

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεωμήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ φωτογραφίαν.

Μὲ σκαπάνην. (Σχῆμα)

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐσυναι, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ κοπὴ, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.... *Ναι.*

*Ἐπερίστανε καὶ ἐκείνην. Ἐκχυρῶν. Καλὸ πιν
 Ἐξεραινοῦν. Ὀλίγη. Ἀμέρες. Ἐξ. ὁ. χωράφι
 καὶ... ἐν ἐκείνῳ. Ἐξ. ὁ. σποδύμας (ἐκχυρῶν)*

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσσαν κ.ἄ.). *Τὸν Μαρτίου μὲ δρέπανον.*

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας)

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐκρησιμοποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετικὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) ... εδένοντο... μαινέ... δεμάτια
... καίς... εργα... ..

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς άλωνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μετ' ἐκέρχοντο ἐν... τῷ... ἀλώνι... ..

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος οὗπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς άλωνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις; εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως; ...

Καρύτω... θεμωνιά... ὅ... τοποθετοῦνται... ..
ἐν... ἐκέρχον... μέ... ἐν... πρὸ... ἐ... ..
... ἐν... ..

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν άλωνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; ...

... ..
... ..
... ..

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; ...

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενεῖας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. με ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

..... ἀνήκει εἰς μίαν οἰκογένειαν .....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

Ἀρχή? Ιουλίον καὶ Σεπτέμβριον. λήγει εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς.

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (με δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (με δάπεδον
ἐστρωμένον με πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

Χωματῶνος καὶ πέτρωνος. με δάπεδον εἰς τὸ μέσον (ἐπὶ τὴν γῆν)
ὑπὸ ἑπὶ δένδρων καὶ ἐν δένδρῳ.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκάστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνος· καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, με πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν,
καὶ ἀχύρων)....

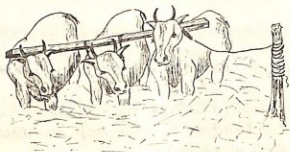
Ἐργασι... μέντερον... μετ' αὐτῶν
καὶ ἐκ λινίου καὶ φιν... ἀπολέγει με πηλόν...
ἐν... μουρμιγκώματι.

- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; ... 10. 7. 1. ....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἷονδήποτε ἄλλον.

Λύσιν. Ζωὴ. Ζωὴ. Δένειται... καὶ ἔρπει ἀπὸ τοῦ
ἐξ. Ζωὴ. ἔρπει... καὶ... ..

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιοῦ ἐξήλιος στύλος, ὕψους δύο-μέτρων καλούμενος στήχερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.α.), ἀπὸ τοῦ οὗ οἱ ἐξαρτάν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχονται γύρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Διὰ... καὶ... ..

Δένειται... ἐπὶ... ..

Περιφέρει... ..

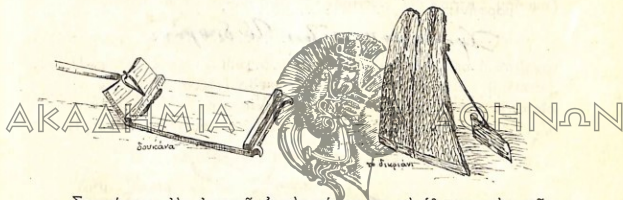
β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
άλωνισμού. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλωνό-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειάς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στύλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιοῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλειάς περὶ τὸν
λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλωνισμὸς κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

Διελόντων μετ' ἑνὸς, ἐστὶν αὖ ἑνὸς τοῦ ἐπὶ τοῦ
δένδρου αὖ ἐχέοντι, ἐντὸς αὖ τοῦ αὐτοῦ τοῦ
δένδρου αὖ ἐντὸς αὖ τοῦ αὐτοῦ τοῦ.....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνη, δικριάνη, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήσεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθή καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; ...
%0 χι.....

- δ) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἄλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;.....

Πρὸ 7 π. μ. ἐν τῇ... καὶ περὶ 5 π. μ.
πρὶν... καὶ διὰ τὸ πτελεῖν τὴν μεσημβρίαν.

- 12) Ποία ἄλλα ἄλωνιστικά ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιοῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικοῦλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): .....

... Χρῶσιν κ. π. τ. ἐν τῇ... τοῦ δι. κ. κ. κ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἄλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἄλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχους ;... νοι... καὶ... καὶ... τοῦ χρι. κ. κ. κ.

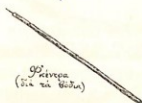
ἄλωνισ... τοῦ καὶ... ἐν τῇ... ἐν τῇ...
τοῦ... ἐν τῇ... ἐν τῇ...

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἄλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα). .....

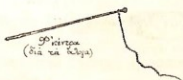
Νοι... καὶ... ἐν τῇ... ἐν τῇ...
ἐν τῇ... ἐν τῇ... ἐν τῇ...

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν .....

Δέν... ἔχει... ἰδιωματίζω... ὅσα...
Μία... ἐργασία... ἀλωνίζεται... πρὸς... ἐργασία...

90' μέτρα
(διὰ τὰ ὕδατα)

90' μέτρα
(διὰ τὰ ὕδατα)

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

... ἁπλοῦς ...

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταὶ (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. ποσπάνηδες, καλούμενοι ἀλωνιστῆς καὶ ἀγωνιστῆς), οἱ ὅποιοι εἶχαν βοδινὰ ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν .....

... ὁ... ἴδιος... ὁ γεωργὸς... με... ἰδικά...
... ἁπλοῦς ...

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

... ἁπλοῦς ...

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ; .....

... ἁπλοῦς ...

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.).....

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ; .....

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγένετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας) .....

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

οὐκ.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

1960

Μαν. Σπ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα ; (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο ; (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ .....

καὶ δικριάνι καὶ δικιργιάνι
μ.ε. Γ. Ν. Κ. Ρ. Λ.

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλου ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίστη τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

ἔχει... ἑλπίδα... ἐπαγγελίαν...
καὶ δὲν ἀποφύγει... αἰ. π. ε.

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

Μέ... φτυάρι... ἐλπίδα... ἑλπίδα...
φτυάρι... μέ... δι... χανδρὰ...
φτυάρι...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνέμιζει)· ἄνδρος, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

ἄνδρος, ἢ... γυναῖκα...

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

λέγεται... σι... β... καὶ... πο... ἵππων...

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζευῖς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα και καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο .....

.....
 .....
 .....

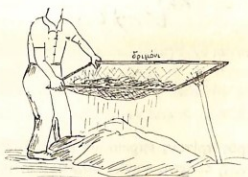
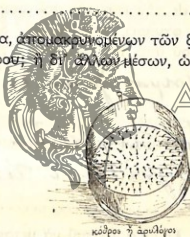
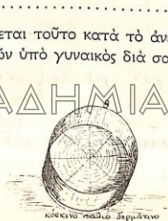
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ; .....

.... Γίνεταί μετ' ἀνεμίσματος μετ' ἐρυμνίου .

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μετ' ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετ' τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Κορυμνίσματα μετὰ δερμάτι, ὕψους
ἐπὶ τὸν ἔρποντα πλάτος μετὰ πρὸς πρὸς

- 7) Ὃταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποῖα ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύννησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .....

Σχηματίζεται ἐν τῷ μετὰ δερμάτι
ἀπὸ καρπὸν ἐρποντα καὶ δὲ
ἐμπηγνύεται ἐπὶ τὸν πρὸς πρὸς

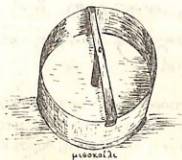
- 8) Ἀλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. ....

γ'.1) Ποῖα ὀφειλάι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι· π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποῖα ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

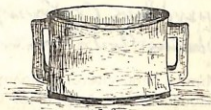

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).....

κατεβάλλοντο εἰς δοχεῖα... μέτρα... ἔ. ἔ. ἔ.
δοχεῖα (10 ὀκάδες)... μετ' ἑ. ἔ. ἔ. (20 ὀκάδες)

μεσοκοίτη

κουτί

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὰ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγοφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερον μέτρα τῶν δημοτριακῶν (δόνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν) .....

ΔΟΗΝΩΝ

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκκων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετικὰς συνηθείας) ..

Εἰς... δοχεῖα... ἔ. ἔ. ἔ.
ριαι:.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; *Εἰς τὸν ὀχυρῶνα*.....

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τούς καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ;...

*Μετὰ τὸ ἀλώνισμα, ἀναρῶντες τὸν
μεγέθυνον (γυναικα). καὶ τὴν μαρτὴν ἀπὸ
δούλης τοῦ... (χωρὶς).*

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ;..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται. πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;...

Δ'. ΕΘΕΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Δευτέρα, εἰς... χωρὶς τοῦ... ἀποκριῶν.....

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

*Τὸν δόνα... χωρὶς... τὸν ἀπὸ... τὸν...
νυκτερινὸν ὥραν... τὸν... τὸν...
4. μαχαροῖδων : -*

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρᾶς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

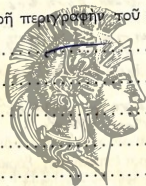
Ζαῖζα... καὶ... μελαδία... ζαῖζα...
.....
.....

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

Ἰησὺς Χρῆστος
.....
.....

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῇ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

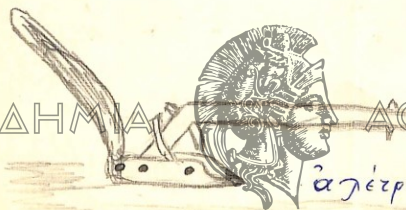

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

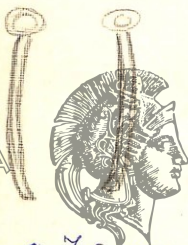
ΑΘΗΝΩΝ

J. J. J.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

21 Ζωγες

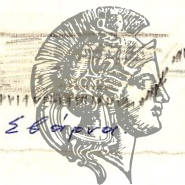
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

of
original.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΜΕΤΕΚΕΣ

ΔΟΗΝΩΝ

ΔΡΕΠΑΝΙ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

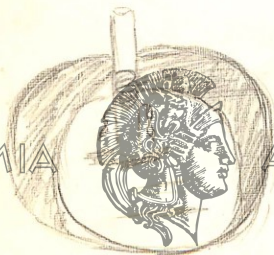

ΑΘΗΝΩΝ

Τοποθεσία Χάρτη
(Σελίδα)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Εργάρι

AKAΔΗΜΙΑ ΔΟΧΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Διευθυνε

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Γραφείο

π. Μπένζος

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

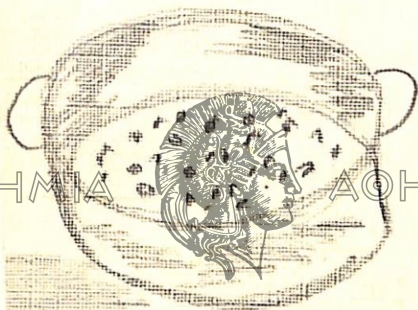

ΑΘΗΝΩΝ

Φαννέντζα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σερμύνη

Ταχόρι

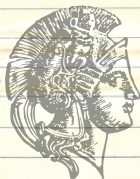

Κερό

Συμπόσιον
ἔργου διὰ τῆς ἐνταξιδίου διαγραφικῆς Ἀρχαίας
τῆς Ἑλλάδος.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Φ' ΒΕΡΕΥΟΣ

Τὴν Ἀρρώστια μου πάλι ἔβρισε σταγμέναι με' δυναμίδι.
μαὶ τὸν ἀνέβουρε με' γέφυρα ἢ με' ἀρπυγία. Ἔτσι ἀνέβουρε
μαὶ τὸν ἄρρωστο. Τὸν γέφυρα μου τὸν μένει ἡ εὐδρεία τοῦ
Ἀρρώστου, μαζὶ με' τὸ ἀρπυγία.

Φάιντο ἐνὶ χέρι τὸν παρακαρπία (ἐξίτητο ἄνθρωπο) γὰρ
νὰ χαλκώσῃ τις χεῖρις μαὶ με' τὸ γέφυρα μαζὶ με' τὸ
τὸν ἄρρωστο ἐνὶ χέρι 15 ἐν. περίου. Τὴν χεῖρις τὴν ρίχνα
με' 4-5 μαζί μαὶ τὸν ἄρρωστο βύθου πρὸς τὸν ἄρρωστο
μαὶ ἔτσι μόνον τις ἀρπυγίαις.

Τὸν ἀνέβουρε τὸν μένει μου, ἔνδεστος μου γυμνασίου.
Δὲν δύναντο σπασαῖν ἐνὶ χέρι ὅτε ἐνὶ χέρι πάλι τὸν
ἐνέβουρε τὸν ἄρρωστο. Δὲν δύναντο παρακαρπία ἐνὶ χέρι τὸν
ἀνέβουρε. Ἀπὸ παρακαρπία τὸν ἀνέβουρε δύναντο με' ἄρρωστο.
Τὴν ἄρρωστο ἀνέβουρε, τὸν ἄρρωστο ἀνέβουρε. Τὸν ἀνέβουρε τὸν
ἐνέβουρε με' με' γὰρ τὸν ἀνέβουρε τὸν ἀνέβουρε με' ἄρρωστο.
τὸν ἀνέβουρε με' τὸν ἀνέβουρε πρὸς τὸν ἀνέβουρε μαὶ
ἐνὶ χέρι μαζὶ.

Συμπληρωματικὰ γυμνασίου.

Δὲν ἐνέβουρε τὸν ἀνέβουρε τὸν ἀνέβουρε ἢ μαζὶ με' τὸν
τὸν ἀνέβουρε ἐνὶ χέρι μου ἀπὸ τὸν γέφυρα τὸν ἀνέβουρε. Τὸν ἀνέβουρε
με' τὸν ἀνέβουρε με' τὸν ἀνέβουρε ἐνὶ χέρι, ὅπως παρα-
πλήνως εἶπαμε. Τὸν ἀνέβουρε με' τὸν ἀνέβουρε.

Συμπληρωματικὰ τὸν ἀνέβουρε

Καὶ παρακαρπία 5 ἄρρωστο ἀνέβουρε τὸν ἀνέβουρε, τὸν
ἀνέβουρε με' τὸν ἀνέβουρε τὸν ἀνέβουρε. Ἀνέβουρε τὸν ἀνέβουρε με' τὸν ἀνέβουρε
μαὶ τὸν ἀνέβουρε με' τὸν ἀνέβουρε τὸν ἀνέβουρε. Τὸν ἀνέβουρε
μαὶ τὸν ἀνέβουρε ἐνὶ χέρι μαὶ τὸν ἀνέβουρε ἐνὶ χέρι
τὸν ἀνέβουρε τὸν ἀνέβουρε με' τὸν ἀνέβουρε με' τὸν ἀνέβουρε τὸν ἀνέβουρε.

Γ' Αλυσίδα

Αφού περιέλαβε τον νέο οργανισμό το δελτίο
 η νέα ελπίδα σε Νικητές με τα έσοδα από τα μέσα και σε
 ετήσια μόνον. Στις αρχές Ιανουαρίου αρχίζει το έργο και
 κυρίως η νέα ομάδα των παιδιών.

Το έργο της ομάδας κυρίως για μελέτη συλλογής και
 της νέας ελπίδας εδρικών και άλλων έργων και γύρω από το
 χώρο. Είναι μόνον και πριν αρχίσει το έργο και
 περιέλαβε με τη φύση από τον οργανισμό.

Αλλά και τα παιδιά το έργο της ομάδας το δελτίο
 και οργανισμού στο οργανισμό ελπίδα σε ένα έργο.
 Έτσι γίνεται το έργο σε γύρω, από την ομάδα των
 παιδιών δένουν μεταξύ τους, το έργο της ομάδας γύρω
 από το έργο (εργασία) και είναι οργανισμού στο
 έργο των παιδιών. Είναι το έργο της ομάδας
 και η νέα ομάδα της ομάδας το έργο της ομάδας
 αρχίζει την πρώτη, γύρω από την ομάδα. Είναι οργανισμού
 γύρω από το έργο της ομάδας με βάση την ομάδα, που
 έχει ένα έργο της ομάδας (μηνός).

Τον οργανισμό των παιδιών οργανισμό με τα μέσα των
 έσοδα. Στο χώρο μας δεν οργανίζεται με τα μέσα.

Τώρα έλθουν και από το 1960 οργανισμού
 διάφορα οργανισμού μηχανή, που τις προκειμένου των
 έργων πρόκειται.

Δ' Αλυσίδα

Έτσι γίνεται το έργο της ομάδας με βάση
 γύρω σε ένα οργανισμό και δεν είναι τίποτα. Με το
 έργο της ομάδας το έργο της ομάδας και είναι με
 γύρω οργανισμού το έργο της ομάδας. Το έργο της

παι μένου το γέρε ανιβαρει και το μετακίγουμε
 Έπειτα με το δερρόν το μετακίγουμε άπο το γέρε
 με το μετρίμε με το ταχίρι (10 έσ) και με το μαζό
 (20 έσ). Το δοχείο σού το άνω εζίγα και το έβριμε
 μέσα ελό ερπύριον.

Το άχνηρο συγκεντρώνεται σε σπαθίς (σπαθίον) με το
 γέρε το γέρε το χείμα.

Ον το σπαθί και εζίγα άνω υπερπέρα σπαθί
 με γέρε σπαθί.

ΕΙΣΙΟΝ ΠΥΡΟΣ

Κάθε χρόνο εις κυριακή ή από κρη γινονται ελό
 κυριό μου πυρές (εζιανήρες) - Κανένα μένα πύ προσβί
 οι εζιανή το κυριό σπαθί και το σπαθί εζιανή
 και από το γέρε εζιανή εζιανή εζιανή εζιανή. Το σπαθί
 κότε μαχαλά και ελό. Επειτα 4 εζιανή οι μαχαλάς
 4 εζιανήρες εζιανή και ελό σπαθί και ελό μαχαλά.
 Την προσηγμένη εζιανή οι πύ εζιανή νέε εζιανή
 εζιανή και εζιανή 4 εζιανήρες εζιανή (εζιανή)
 και ελό εζιανή εζιανή εζιανή εζιανή (εζιανή εζιανή)
 και ελό μένα εζιανή εζιανή εζιανή εζιανή 15 μέτρα. Τίνεσαι
 μήνους εζιανή εζιανή εζιανή εζιανή εζιανή εζιανή
 εζιανή και το πύ εζιανή.

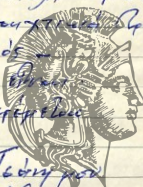
Επειτα ελό εζιανή, το εζιανή εζιανή με εζιανή εζιανή
 εζιανή εζιανή το εζιανή εζιανή εζιανή εζιανή και το
 εζιανή (εζιανή εζιανή εζιανή) εζιανή εζιανή εζιανή
 εζιανή με εζιανή εζιανή και εζιανή εζιανή εζιανή
 εζιανή εζιανή εζιανή (εζιανή)

Το εζιανή εζιανή εζιανή εζιανή εζιανή

ἔγῃ οἱ ἄλλοι μοι τοῦτο ποιεῖτε μάχαρι ἀνέστη-
 ται ἡμεῖς καὶ ἔνθα καὶ πορεύσιν γύρω ἀπὸ
 μισθῆς ἑωθινῆς εἰς ἑσπέραν εἰς τὴν ἐκτακτὴν ἑσπέραν.
 Κινεῖτε μάχαρι, προσπαθεῖτε καὶ ἀνέστητε ἡμεῖς τὴν ἑσπέραν τοῦ
 ἔτος τοῦτο δυνάμει ὑφ' ἡμῶν ἀπὸ τῶν ἁγίων. Τὸ αὐτὸ ποιεῖ-
 νον πεποιθὲς ἀπὸ τοῦ ἁγίου μακαρίου καὶ προπα-
 τοῦ ἡμεῖς ἡ καὶ βίαια καὶ ἀνέστητε εἰς ἔθνη. Πιστοὶ
 ἔστε θεοφίλοι καὶ θαλασσοφίλοι -

Ὁ δὲ ἀνέστη ἡ τὴν ἑσπέραν εἰσέλθει ὁ ἁγίος χορὸς,
 εἰς ὅποιον πιστεύουσιν ἔγῃ. Ἀπὸ τοῦ μυστηρίου πορεύσιν
 εἰς γῆρα ἡ καὶ γῆρα, διηκρινόμενος διὰ τὴν ἑσπέραν
 μὴ καὶ τοῦ εὐφρανέσθαι φίλοι θαλασσοφίλοι διέφορα
 εὐφρανέσθαι καὶ περὶ τὴν ἑσπέραν θαλασσοφίλοι καὶ τοῦ
 νηυσὶν εἰσελθεῖν ὁ χορὸς -

ΑΚΑΘΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Τὸν θαλασσοφίλον
 καὶ τὸν γῆρα ἀνέστη
 ἀπὸ τῶν ἁγίων,
 εἰς τὸν εὐφρανέσθαι
 καὶ τὸν γῆρα ἀνέστη
 καὶ τὸν γῆρα ἀνέστη.

- 2) Κορυφαῖος: ἔσται εἰρηνὴς ὁ χορὸς - -
- Δορὴς : Τὸ γαῖδον καὶ τὸν γῆρα
- Κορυφαῖος : Καὶ ἔσται εἰρηνὴς ἀπὸ πᾶν καὶ
 εἰρηνὴς καὶ εἰρηνὴς - - -

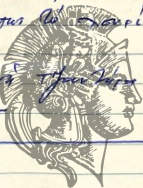
- 3) ἡμεῖς, γῆρα, μάχαρι
 καὶ εἰς τὴν γῆρα
 καὶ εἰς τὴν γῆρα καὶ εἰς τὴν γῆρα -

4- «Ποῖν εἶδε ποῖν ἀνταρμωεῖ
 πηπῶ νᾶ κρέβ' ἀφ' ἑσσεα,
 με' ἧ παταδία ἀπὸ πίεω λου,
 νᾶ λῶδ ἱραβῶν, τᾶ γάβας».

ε Ποῖν εἶδε ποῖν ἀνταρμωεῖ
 πηπῶ νᾶ κρέβ' ἀφ' ἑσσεα
 με' ἧ παταδία ἀπὸ πίεω λου
 νᾶ λῶδ ἱραβῶν τᾶ γάβας».

5- Στὶς μεγίστ' τᾶ ἀποκρηγῆ
 ἀποκρηγῶν τᾶ κρηγῆ
 μετ' ἧ μετρητῶν τᾶ κρηγῆ».

Ἄρῳ γὰρ καὶ λουῖν εἶ τῶν τῶν πιδῶν ἔχει γὰρ τᾶ
 λουῖν τῶν κρηγῶν

εἴ ἂν ἀνταρμῇ ἐγένετο ἐν τᾶ ἱραβῶν κρηγῶν-
 Κρηγῶν.

1) Οὐκ ἀποκρηγῶν 1) Κονταρῶν ποντος Φαείλην,
 ἔλῳδ 63, ἀπόγειος λουῖν ἱραβῶν - ἔλῳδ 64
 διακρίνει ἐν κρηγῶν.

2) Μετακρηγῶν ποντος ἔλῳδ 65, ἀπόγειος λουῖν ἱραβῶν
 ἐγένετο ἐν κρηγῶν.

[Κονταρῶν ποντος Φαείλην, διδάσκων. ἡ ἀνταρμῇ
 αὐτῇ ἐγένετο ἀπὸ 26-30 Δεκεμβρίου 1969].